

การดัดแปลงนวนิยายเรื่อง “เพลิงบุญ” สู่ละครโทรทัศน์

Adaptation of the Novel “Ploeng Bun” to a Television Drama

เพ็ญนภา ศรีบรรจง. วิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

ชลกรรัฐ เหมอมาลัยชลมารค. วิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

Pennapa Sribanjong. College of Communication Arts, Rangsit University.

Chalongrat Chermachonlamark. College of Communication Arts, Rangsit University.

Email : Pennapa.sbj@hotmail.com, Chalongrat.c@rsu.ac.th.

Received: 19 June 2020 ; Revised: 29 June 2020 ; Accepted: 28 August 2020

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง “การดัดแปลงนวนิยายเรื่อง เพลิงบุญ สู่ละครโทรทัศน์” เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้ระเบียบวิธีวิจัย การวิเคราะห์ตัวบท (Textual Analysis) การวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) โดยสิ่งที่นำมาศึกษาได้แก่ ละครโทรทัศน์เรื่องเพลิงบุญ ซึ่งออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 ในปี พ.ศ.2560 และการวิเคราะห์นวนิยายเรื่องเพลิงบุญ สำหรับวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้แก่ 1 ศึกษาการดัดแปลงนวนิยายเรื่องเพลิงบุญสู่ละครโทรทัศน์ 2 ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดัดแปลงนวนิยายเรื่องเพลิงบุญสู่ละครโทรทัศน์ ผลของการศึกษาวิจัยพบว่า การดัดแปลงนวนิยายเรื่องเพลิงบุญสู่ละครโทรทัศน์มีกลวิธีที่สำคัญดังนี้ คือ มีการปรับเปลี่ยนตัวเรื่อง มีการปรับเปลี่ยนองค์ประกอบของนวนิยาย และ มีการปรับเปลี่ยนการพัฒนาเรื่อง ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการดัดแปลงนวนิยายเรื่องเพลิงบุญสู่ละครโทรทัศน์นั้น ประกอบด้วย ปัจจัยด้านยุคสมัย ปัจจัยด้านเนื้อเรื่อง ปัจจัยด้านผู้ชมละครโทรทัศน์ ปัจจัยด้านความยาวสื่อและปัจจัยด้านผู้ผลิตหรือผู้สร้างสรรค์

คำสำคัญ : นวนิยาย, ละครโทรทัศน์, การดัดแปลง

Abstract

This research aimed to investigate the adaptation of a novel, *Ploeng Bun*, to a Television Drama and factors affecting the adaptation. The research analyzed the novel, *Ploeng Bun*, and the a Television Drama, *Ploeng Bun*, broadcast on Channel 3 in 2017. The research employed qualitative methods including textual analysis, document analysis, and in-depth interviews. The result revealed that the adaptation of the novel to a a Television Drama included three key strategies: the adaptation of the story, the adaptation of novel elements, and the adaptation of plot development. Factors affecting the adaptation were story, audience, media duration, and producer/creator.

Keywords : Novel, Television Drama, Adaptation

บทนำ

ละครโทรทัศน์ นับเป็นบันเทิงคดีที่ได้รับความนิยมมาตลอดทุกยุคสมัย ซึ่งละครโทรทัศน์ยุคแรกนั้นเกิดขึ้นพร้อมกับสถานีโทรทัศน์ช่อง 4 บางขุนพรหม ซึ่งเป็นสถานีโทรทัศน์แห่งแรก ของประเทศไทย ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2498 โดยการนำรูปแบบมาจากละครเวทีที่เคยได้รับความนิยม ส่วนเรื่องราวในละครอาจนำมาจากจากเสภา ละครอิงประวัติศาสตร์ หรือละครพูดในรัชกาลที่ 6 (นราพร สังข์ชัย, 2552)

สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนวนิยายนับเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างสรรค์สื่อละครโทรทัศน์หลายต่อหลายเรื่อง การที่วงการโทรทัศน์นำเอานวนิยายมาสร้างเป็นละครโทรทัศน์ จัดเป็นการผสมผสานทางด้านศาสตร์และศิลป์ของสื่อต่างชนิดได้อย่างลงตัว ซึ่งได้สะท้อนให้เห็นว่า สื่อแต่ละชนิด มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน รวมทั้งยังเอื้ออำนวยให้แก่กัน

เหตุผลที่วงการโทรทัศน์นำบทประพันธ์ประเภทนวนิยายมาดัดแปลงสู่ละครโทรทัศน์ มีเหตุผลมาจากนิยายที่ได้รับความนิยม หรือนวนิยายที่มาจากการประพันธ์ของผู้เขียนที่มีชื่อเสียงโด่งดังนั้น นอกจากจะสามารถเป็นเครื่องกระตุ้นความสนุกสนานให้แก่ผู้ชมละครได้แล้ว ยังเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยสร้างความมั่นใจให้กับผู้ผลิตละคร และสถานีโทรทัศน์ในแต่ละยุคสมัยด้วย

จิรมณ สังข์ชัย (2560:6) กล่าวถึงการสร้างสรรค์บทละครซึ่งมีที่มาจากนวนิยายว่าขึ้นตอนสำคัญดังนี้ “การนำนวนิยายมาสร้างเป็นบทละครโทรทัศน์นั้น ผู้เขียนบทจะต้องตีความ หาแก่นเรื่องของนวนิยายเรื่องนั้น ซึ่งนวนิยายเรื่องเดียวกันเมื่อเวลาผ่านไปการตีความ ย่อมแตกต่างกัน จากนั้นก็จะมีการคงสภาพเดิม เพิ่มเติม เปลี่ยนแปลง ให้เหมาะสมกับการนำมาเขียนบท บทสนทนาในนวนิยายที่คมคายก็สามารถเก็บไว้ใช้ในบทละครได้”

ละครโทรทัศน์ที่ประสบความสำเร็จด้านความนิยม นอกจากมีที่มาจากสื่อสิ่งพิมพ์แล้ว ด้านช่วงเวลาการแพร่ภาพก็มีส่วนช่วยที่สำคัญในการกระตุ้นความนิยมที่มีต่อละคร โดยละครที่ได้รับความนิยมมักจะถูกจัดลำดับเวลาให้ออกอากาศช่วงเวลาทองหรือช่วงไพรม์ไทม์ (prime time) อันเป็นช่วงเวลาที่ผู้รับชมมากที่สุดในรอบวัน พัทธนุช บุศน์น้าเพชร (2556:54) กล่าวถึง ช่วงเวลาที่รายการละครโทรทัศน์มีผู้ชมสูงสุด คือ ช่วงละครโทรทัศน์หลังข่าวภาคค่ำ เวลา 20.30-22.30 น. นับเป็นช่วงเวลาที่มียอดค่าโฆษณาสูงที่สุด นวนิยายที่มีชื่อเสียงที่ถูกนำมาสร้างเป็นละครโทรทัศน์ก็มักจะได้รับเลือกให้ออกอากาศในช่วงเวลานี้

สำหรับในยุคปัจจุบัน ละครโทรทัศน์ที่ได้รับความนิยมหลาย ๆ เรื่องถูกสร้างขึ้นมาจากนวนิยาย อย่างที่ไม่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีต นักเขียนท่านหนึ่งที่มีชื่อเสียงมาก และผลงานมักถูกนำมาดัดแปลงเป็นละครโทรทัศน์อยู่เนือง ๆ คือ นักประพันธ์หญิง กฤษณา อโศกสิน จนอาจกล่าวได้ว่า กฤษณา อโศกสิน เป็นผู้ประพันธ์นวนิยายที่มีผลงานการดัดแปลงเป็นละครโทรทัศน์มากที่สุดท่านหนึ่งของประเทศไทย เพราะผลงานของนักประพันธ์ท่านนี้ถูกดัดแปลงเป็นละครโทรทัศน์ไปแล้วกว่า 57 เรื่อง โดยผลงานนวนิยายเรื่องเด่นเรื่องหนึ่งของ กฤษณา อโศกสิน ที่ประสบความสำเร็จอย่างล้นหลามเมื่อถูกดัดแปลงเป็นละครโทรทัศน์คือเรื่องเพลิงบุญ โดยเรื่องนี้ เคยถูกนำมาดัดแปลงเป็นละครโทรทัศน์แล้ว 2 ครั้ง ครั้งแรกในปี 2539 ส่วนครั้งที่ 2 ในปี 2560 โดยในครั้งที่สองนี้ สามารถสร้างกระแส วิวาทะวิจารณ์ได้อย่างรวดเร็ว มีประชาชนติดตามตั้งแต่นั้นตอนกำหนดตัวนักแสดง และในขณะที่ละครกำลังออกอากาศนั้น ผู้ชมต่างให้ความสนใจจำนวนมาก

จากการที่มีการนำเอาสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนวนิยายเรื่องเพลิงบุญ มาสร้างเป็นละครโทรทัศน์จนได้รับความนิยมจากผู้ชมอย่างสูง โดยได้รับเรตติ้งอย่างสูงอย่างต่อเนื่องนับจากการออกอากาศในตอนแรก จนถึงตอนจบที่ได้รับเรตติ้งสูงที่สุดของละครโทรทัศน์ช่อง 3 ประจำปี 2560 และเป็นละครที่มีเรตติ้งสูงที่สุดในยุคทีวีดิจิทัลอีกด้วย

นอกจากนี้ละครโทรทัศน์เรื่องเพลิงบุญ ที่ออกอากาศในปี 2560 นี้ ยังได้รับรางวัลบทละครโทรทัศน์ดีเด่นในการประกาศรางวัลโทรทัศน์ทองคำ ครั้งที่ 32 ประจำปี 2560 อีกด้วย ซึ่งผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ คือ ณัฐยา ศิรกรวิไล เป็นผู้ได้รับรางวัลอันทรงเกียรตินี้ไปครอง ซึ่งจากความสำเร็จของนวนิยายและละครโทรทัศน์เรื่องเพลิงบุญ ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น ได้นำมาไปสู่การทำการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทั้งนี้เพื่อค้นหากลวิธีการสร้างสรรค์และปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จของการดัดแปลงนวนิยายสู่ละครโทรทัศน์เรื่อง เพลิงบุญ นั่นเอง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์กลวิธีการดัดแปลงนวนิยายเรื่องเพลิงบุญสู่ละครโทรทัศน์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดัดแปลงนวนิยายเรื่องเพลิงบุญสู่ละครโทรทัศน์

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเรื่ององค์ประกอบของนวนิยาย เป็นแนวคิดที่บ่งชี้ว่านวนิยายคือบทประพันธ์ประเภทร้อยแก้วขนาดยาว แต่งขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อความเพลิดเพลินมากกว่าข้อเท็จจริง นวนิยายจึงสามารถสอดแทรกความคิดเห็นและจินตนาการของผู้แต่งเข้าไปได้เพื่อความสนุกสนาน ชวนให้อ่านติดตาม นวนิยาย มีองค์ประกอบ ได้แก่ โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ตัวละคร ฉาก บทสนทนา ผู้เล่าเรื่อง และท่วงทำนองในการแต่ง

2. แนวคิดเรื่ององค์ประกอบบทละครโทรทัศน์ แนวคิดนี้ได้อธิบายให้เห็นว่า บทละครโทรทัศน์ จัดเป็นหัวใจสำคัญของละครโทรทัศน์ องอาจ สิงห์ลำพอง (2557:98) ระบุว่า ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ที่ดีจะต้องมีความเข้าใจในเนื้อหาและหัวใจของเรื่องให้ชัด จึงจะสามารถถ่ายทอดเนื้อหาบทละครโทรทัศน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพบทละครโทรทัศน์

3. แนวคิดเรื่องการดัดแปลงนวนิยายสู่ละครโทรทัศน์ แนวคิดนี้ชี้ให้เห็นว่า นวนิยายเป็นวรรณกรรมอันทรงคุณค่า มีลิขสิทธิ์ความเป็นเจ้าของการนำเนื้อหาทั้งหมด หรือเพียงบางส่วนไปดัดแปลง ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของบทประพันธ์ ปิยพิมพ์ สมิตติกล (2541:6) กล่าวว่า “การนำนวนิยายไปสร้างเป็นละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์ จำเป็นต้องมีการดัดแปลงไปจากต้นฉบับที่เป็นบทประพันธ์บ้าง เพราะแม้นวนิยายและละครจะเป็นงานศิลปะเหมือนกันแต่ก็มีศาสตร์เฉพาะตัวต่างกัน นวนิยายใช้วรรณศิลป์สร้างจินตนาการ ในขณะที่

ละครใช้ทัศนศิลป์ แต่กระนั้นก็ตาม ละครที่สร้างมาจากบทประพันธ์ควรจะใช้สื่อศิลปะอีกแขนงหนึ่งเพื่อเสริมส่วนที่พร่องไปจากวรรณกรรม"

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เน้นการวิเคราะห์ตัวบท (Textual Analysis) และการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์เรื่องเพลิงบุญเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ในส่วนของผลการศึกษาในประเด็น การดัดแปลงข้ามสื่อจากนวนิยาย สู่ละครโทรทัศน์มีกระบวนการสำคัญ ดังนี้ การดัดแปลงนวนิยายเรื่องเพลิงบุญสู่บทละครโทรทัศน์นั้น ผู้เขียนบทละครเริ่มต้นจากการอ่านนวนิยายจนจบเรื่อง เมื่อเข้าใจเรื่องดีแล้ว ผู้เขียนบทละครจึงเขียนเรื่องย่อ เพราะต้องทำ Treatment เพื่อให้ทีมงานเห็น โดยจะทำเรื่องย่อทั้ง Treatment โดยจะทำการแบ่งตอน เนื้อหาในแต่ละตอน เพื่อให้ผู้จัดและผู้กำกับเห็นการตีความใหม่ของผู้เขียนบท โดยเฉพาะตัวละครหลัก คือ พิมมาลา ซึ่งเป็นตัวละครสำคัญของเรื่อง ต้องมีการวิเคราะห์อย่างละเอียดถึงลักษณะนิสัย ทศนคติ ความคิด การใช้ชีวิต เป็นต้น

สรุปผลการวิจัย ตามวัตถุประสงค์การวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์หลักวิธีการดัดแปลงนวนิยายเรื่องเพลิงบุญสู่ละครโทรทัศน์ ผลการศึกษพบว่านวนิยายเรื่องเพลิงบุญ ซึ่งเป็นบทประพันธ์ที่ถูกประพันธ์ไว้นานกว่า 50 ปี เมื่อได้รับการนำกลับมาผลิตเป็นละครโทรทัศน์ครั้งที่สองในพ.ศ.2560 จึงอาจมีเนื้อหาบางส่วนที่ได้รับการปรับเปลี่ยนไปบ้าง โดย ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์มีการปรับเปลี่ยนตัวเรื่อง และมีการตีความเนื้อหาในนวนิยายออกมาเป็นตอนๆอย่างชัดเจน มีการดำเนินเรื่องตามโครงเรื่องเดิม และปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้เข้ากับยุคสมัยมากขึ้น แต่ยังคงแก่นเรื่องไว้คงเดิม ซึ่งผู้เขียนบทละครได้รับเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบสำคัญดังต่อไปนี้

1.1 การปรับเปลี่ยนองค์ประกอบ

1.1.1. ตัวละคร ลักษณะของตัวละครในละครโทรทัศน์เรื่องเพลิงบุญนั้น ตัวละครหลักส่วนใหญ่จะเป็น ตัวละครที่เห็นได้รอบด้าน (Well-Rounded Character) คือตัวละครที่ความลึกซึ้ง โดยมักมีลักษณะคล้ายกับชีวิตจริงของมนุษย์ คือ มีทั้งส่วนที่ดี และไม่ดี ต้องศึกษาให้ละเอียดจึงจะเข้าใจ

1.1.2. ฉาก ในนวนิยายเล่าเรื่องเมื่อสมัยยุค 50 ปีที่แล้ว ซึ่งเป็นฉากในยุคอดีต แต่ทว่าในละครดำเนินเรื่องด้วยการบรรยายภาพตามยุคปัจจุบัน เช่น บ้านของพิมมาลาในนวนิยายเป็นบ้านไม้สองชั้น ธารน้ำไหล แวดล้อมไปด้วยทุ่งหญ้าคูน้าใส บ้านอยู่ในซอย ที่มีตลาด แต่ในละครโทรทัศน์จะเป็นบ้านตึกทันสมัย มีระเบียงบ้านสวยงาม สถานที่ท่องเที่ยวในนวนิยายเป็นศาลาคนตรีสังคีต เป็นสวนลุมพินี แต่ในละครโทรทัศน์เป็นไนท์คลับ และศูนย์การค้า แทน จะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงบรรยากาศ สถานที่ แต่ยังคงเค้าโครงเดิมของเรื่องไว้ เช่น ตัวละคร ใจจริง มีนิสัยชอบเที่ยวเตร่ แต่สถานที่ที่เขยวั้นเปลี่ยนไปให้เข้ากับยุคปัจจุบัน เพื่อให้คนดูร่วมสมัยเข้าถึงละครมากขึ้น

1.1.3. แก่นของเรื่อง ละครโทรทัศน์ยังคงรักษาแก่นเรื่องของนวนิยายไว้เช่นเดิม โดยแก่นของนวนิยายและละครโทรทัศน์ คือ หลักคิดเรื่อง "การทำบุญต้องมาพร้อมกับปัญญา" ถ้าทำด้วยความด้อยปัญญา จากบุญก็ไม่ใช่บุญ ซึ่งแก่นเรื่องนี้ เป็นหลักคิดสำคัญที่ผู้ประพันธ์นวนิยายเน้นย้ำไว้เสมอในบทประพันธ์

1.1.4. ความขัดแย้ง ตัวละครโศกโศกยังคงรักษาความขัดแย้งระหว่างตัวละครหลักไว้เช่นเดิมเหมือนในนวนิยาย แต่สิ่งที่ตัวละครโศกโศกเน้นย้ำเพิ่มมากขึ้นกว่าในนวนิยายคือ ความขัดแย้งภายในใจของตัวละครหลัก คือ พินาลา ที่ลังเลใจจะรับใจจริงซึ่งเป็นเพื่อนให้มาอาศัยอยู่ด้วย แต่ด้วยความมีน้ำใจกับรับไว้ แม้ในจิตใจอีกด้านหนึ่งจะหวังใจว่าเพื่อนคนนี้อาจจะสร้างปัญหาแก่ครอบครัวของตนตามมาก็ตาม ซึ่งความขัดแย้งในจิตใจของตัวละครหลักนี้ช่วยทำให้ เพลิงบุญ ฉบับละครโทรทัศน์มีมิติและน่าติดตามรับชมยิ่งขึ้น

1.1.5. มุมมองการเล่าเรื่อง การเล่าเรื่องในนวนิยายกับละครโทรทัศน์มีการเริ่มและปิดเรื่องไม่เหมือนกัน วิธีการเล่าเรื่องในนวนิยายมีการเปิดเรื่องด้วยการเขียนบันทึก แล้วค่อยเล่าเรื่องจากเริ่มต้นวัยเด็กไปจนจบ ผู้เล่าเรื่องที่เป็นตัวละครหลัก จะใช้มุมมองของผู้เล่าเรื่องแบบจำกัดขอบเขต (Limited Point of View) ใช้ตัวละครของผู้เล่าดำเนินเรื่อง ส่วน แต่ในละคร เริ่มเรื่องด้วยฉากที่เป็นจุด Climax ของเรื่อง และเล่าเรื่องแบบรู้รอบด้าน (The Omniscient Point of view)

1.2 การปรับการพัฒนาเรื่อง

จากการศึกษาวิจัยพบว่า การดัดแปลงครั้งนี้ มีการปรับการพัฒนาเรื่องดังนี้

1.2.1 การเปิดเรื่อง จากในนวนิยายใช้การเขียนบันทึกเป็นส่วนนำเรื่อง แต่ในละครโทรทัศน์ใช้จุด Climax เป็นจุดนำของเรื่อง เพื่อสร้างความน่าสนใจให้แก่ผู้ชม

1.2.2 การดำเนินเรื่อง ตัวละครโศกโศกจะเพิ่มโครงเรื่องรอง (sub-plot) เข้ามา มีการสร้างตัวละครเพิ่มเติม ทำให้ละครโทรทัศน์มีการดำเนินเรื่องซับซ้อนกว่านวนิยาย

1.2.3 การปิดเรื่อง ตัวละครโศกโศกกำหนดให้ตัวละครสำคัญตายลงด้วยความสะเทือนใจมากกว่าในนวนิยายซึ่งมีความสะเทือนใจน้อยกว่าอย่างเห็นได้ชัด

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดัดแปลงนวนิยายเรื่องเพลิงบุญสู่ละครโทรทัศน์ ผลการศึกษา พบว่า มีปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดัดแปลง สามารถแบ่งได้เป็น 5 ด้าน ดังนี้

2.1 ปัจจัยด้านยุคสมัย ผู้เขียนบทละครมีการปรับบทละครให้เข้ากับยุคสมัยมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับการปรับเรื่อง อาชีพ ทักษะ มุมมองต่อโลก ของตัวละครให้เข้ากับยุคสมัยปัจจุบัน นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงเรื่องการแต่งกาย ภาษาที่ใช้ รวมถึงบริบทต่างๆที่ต้องสอดคล้องกับสถานการณ์ในยุคปัจจุบันตามเนื้อเรื่องของละครโทรทัศน์

2.2 ปัจจัยด้านเนื้อเรื่อง ด้านเนื้อเรื่องนั้น ผู้เขียนบทละครไม่ได้เปลี่ยนแปลงมากนัก แม้มีการเพิ่มโครงเรื่องรองเข้ามาเสริม และที่ผู้เขียนบทละครพยายามรักษาไว้ก็คือแก่นของเรื่อง อันเป็นเรื่องราวของการทำดีที่ต้องมีสติปัญญากำกับ หากทำดีทำบุญโดยไร้ปัญญา ก็อาจจะทำให้บุญที่ทำนั้นกลายเป็นบาปได้

2.3 ปัจจัยด้านผู้ชมละครโทรทัศน์ ผู้ชมละครโทรทัศน์ในปัจจุบันมีความสนใจในรายละเอียดต่างๆอย่างมาก ประกอบกับผู้ชมมีตัวเลือกในการรับชมรายการต่างๆมากขึ้นด้วย ดังนั้นทีมงานผลิตละครโทรทัศน์ต้องใส่ใจในการผลิตอย่างมาก จึงเป็นที่มาของการเขียนบทละครที่ต้องเขียนให้สนุกทุกตอน หากตอนใดเนื้อหาไม่สนุก ไม่น่าติดตาม คนดูสามารถเปลี่ยนช่องได้ทันที โดยเฉพาะถ้าในวัน เวลา ออกอากาศเดียวกันนั้นละครหรือรายการอื่นน่าสนใจมากกว่า

2.4 ปัจจัยด้านความยาวของสื่อ ตัวละครโศกโศกมีการเพิ่มโครงเรื่องรองขึ้นมาเพื่อให้เพียงพอต่อเวลาออกอากาศ โดยเนื้อหาในนวนิยายมีขนาดสั้น แต่ละครโทรทัศน์มีความยาว 24 ชั่วโมง การเล่าเรื่องด้วยโครงเรื่องหลักอย่างเดียวตามนวนิยายย่อมไม่เพียงพอ ทางผู้เขียนบทละครโศกโศกจึงเพิ่มโครงเรื่องรองหรือที่เรียกว่า เส้นเรื่องรอง ขึ้นมา เพื่อให้เนื้อหาของละครเพิ่มขึ้นมาด้วย ได้แก่ การสร้างความสัมพันธ์ของ

คู่พระรอง นางรอง (เกิดพันท์กับมาลัยวรรณ และหมี่กับเปรม) มาช่วยขยายความยาวของละครโทรทัศน์ที่มีมากขึ้น

2.5 ปัจจัยด้านผู้ผลิต เรื่องเพลิงบุญ เป็นบทประพันธ์ที่ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 ซื้อลิขสิทธิ์ไว้นานแล้ว ดังนั้นทางสถานีโทรทัศน์จึงมีสิทธิ์ในฐานะเจ้าของบทประพันธ์ส่งผลทำให้สามารถกำหนดรายละเอียดบางส่วนของละครโทรทัศน์ได้อย่างเต็มที่ เช่น การวางตัวนักแสดง การกำหนดฉาก การกำหนดช่วงเวลาออกอากาศ เป็นต้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการดัดแปลงนวนิยายเรื่องเพลิงบุญสู่ละครโทรทัศน์ พบว่ามีความสอดคล้องกับผลการศึกษานักวิจัยหลายท่าน อาทิ จิรมน สังข์ชัย (2560) ที่ระบุว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างสรรค์ละครโทรทัศน์จากนวนิยายได้แก่ ปัจจัยด้านผู้ชมละครโทรทัศน์ ซึ่งพบว่า ผู้ชมละครโทรทัศน์ในปัจจุบันเป็นผู้ชมประเภท Active Audience ดังนั้นในการเขียนบทละครโทรทัศน์ต้องเขียนให้สนุกทุกตอน ทุกเบรก มิเช่นนั้นผู้ชมจะกดรีโมทหนีไปดูช่องอื่น การทำให้ละครสนุกทุกฉากเรื่องต้องเดินไปข้างหน้า จังหวะการเล่าเรื่องต้องมีลีลาการเล่า เช่น ผู้ชมอยากเห็นภาพอะไร หรือเขาได้ล่วงหน้าว่าจะเกิดอะไรขึ้น ผู้เขียนบทต้องปิดไว้อย่างไม่ให้เห็นหรือหักมุม เพราะถ้าผู้ชมรู้ทางแล้วว่าเรื่องจะดำเนินต่อไปอย่างไรทำให้ความอยากรู้อยากติดตามชมลดน้อยลงไปได้ ดังเช่น ในตอนจบของละครโทรทัศน์เรื่องเพลิงบุญที่ผู้เขียนบทปรับเปลี่ยนบทตอนจบให้หักมุมส่งผลต่อความรู้สึกผู้ชม ทั้งยังเรื่องการเพิ่มตัวละครเสริมเพื่อมารับส่งบทกับตัวละครหลักด้วย

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปิยะพิมพ์ สมิตติก (2541) ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเชื่อมโยงเนื้อหาระหว่างนวนิยายและสื่อละครโทรทัศน์ได้แก่ ลักษณะความแตกต่างระหว่างสื่อนวนิยายและสื่อละครโทรทัศน์ในเรื่องของรูปแบบสื่อ นวนิยายที่มีขนาดความยาวและมีรายละเอียดของเรื่องมากสามารถหยิบจับมาผลิตเป็นละครโทรทัศน์ได้ง่ายกว่านวนิยายที่มีขนาดสั้นและโครงเรื่องน้อย เมื่อนำมาผลิตเป็นบทละครโทรทัศน์จะต้องดัดแปลงให้เหมาะสมกับความยาวของละครโทรทัศน์ที่จะนำมาออกอากาศ ดังเช่น ละครโทรทัศน์เรื่องเพลิงบุญ ที่ผู้เขียนบทได้ทำการสร้างพล็อตเรื่องรองขึ้นมา เพื่อขยายโครงเรื่องให้ยาวมากขึ้นกว่าในนวนิยายที่มีเพียงพล็อตเรื่องหลักเท่านั้น

อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของนราพร สังข์ชัย (2552) ที่พบว่า การสร้างสรรค์ละครโทรทัศน์มักมีแรงบันดาลใจจากสิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัว สภาพสังคม เหตุการณ์ปัจจุบัน และจากโจทย์ของผู้อำนวยการผลิต ซึ่งในละครโทรทัศน์เรื่องเพลิงบุญนั้น สะท้อนให้เห็นว่า ละครโทรทัศน์ถูกกำหนดแนวคิดบางด้านมาจากสถานีโทรทัศน์เจ้าของบทประพันธ์ รวมถึงสถานการณ์ปัจจุบันทางสังคมก็มักถูกสะท้อนไว้ในละครโทรทัศน์ด้วยเพื่อให้ละครโทรทัศน์มีความร่วมสมัย

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

1. งานวิจัยฉบับนี้สามารถนำไปเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ละครโทรทัศน์ที่ดัดแปลงมาจากนวนิยายเรื่องที่น่าสนใจเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ชมละครโทรทัศน์ได้

2. ผู้ที่สนใจงานเขียนบทละครโทรทัศน์ สามารถศึกษาจากผลการวิจัยด้านปัจจัยที่มีผลต่อการดัดแปลงนวนิยายสู่ละครโทรทัศน์ในด้านต่างๆ ได้แก่ ปัจจัยด้านยุคสมัย ปัจจัยด้านเนื้อเรื่อง ปัจจัยด้านผู้ชมละครโทรทัศน์ ปัจจัยด้านความยาวสื่อ และปัจจัยด้านผู้ผลิต เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการเขียนบทละครโทรทัศน์ได้

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมการรับชมละครโทรทัศน์ผ่านสื่อออนไลน์ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในวงการผลิตละครไทยในอนาคต เนื่องจากผู้ชมจัดเป็นปัจจัยที่สำคัญสำหรับวงการโทรทัศน์ไทย
2. ควรมีการศึกษาดัดแปลงนวนิยายเป็นละครโทรทัศน์รูปแบบอื่นๆ เช่น ซีทคอม และซีรีส์แบบจบในตอน อันเป็นรูปแบบละครที่เริ่มได้รับความนิยมมากขึ้นในประเทศไทยปัจจุบัน

บรรณานุกรม

- จิรมน สังข์ชัย. (2560). การดัดแปลงนวนิยายชุดผ้า ของ พงศกร เป็นบทละครโทรทัศน์. วิทยานิพนธ์
นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- นราพร สังข์ชัย. (2552). บทละครโทรทัศน์ไทย : กระบวนการสร้างสรรค์และเทคนิค. นิเทศศาสตร
มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- ปิยพิมพ์ สมิตติลก. (2541). การเชื่อมโยงเนื้อหา “นวนิยาย” ในสื่อสิ่งพิมพ์และในสื่อละครโทรทัศน์.
วิทยานิพนธ์ นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัทธินุช บุศน์น้ำเพชร. (2556). กลยุทธ์ของผู้จัดละครโทรทัศน์ในกระบวนการสร้างสรรค์ละครโทรทัศน์
ไทยทีวีสีช่อง 3 กรณีศึกษา “คุณยศสินี ณ นคร” วิทยานิพนธ์ นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยรังสิต
- องอาจ สิงห์ลำพอง. (2557). กระบวนการผลิตละครโทรทัศน์. กรุงเทพฯ:สามลดา